

TOMÁŠ BENÍK

POD KRÍDLAMI ZMENY

Tomáš Beník

POD KRÍDLAMI ZMENY

Venované rodine

***„Bolest' je veľká učiteľka ľudí. Pod jej
dychom sa rozvíjajú duše.“***

Marie von Ebner - Eschenbach

1

„Ja vás zdravím, slečna Erika,“ pozdravil ma psychiater s úsmevom a podal mi ruku.

„Som rada, že sme sa stretli,“ zareagovala som podobným tónom pri podaní ruky. Pri zatrasení ma len mierne zarazila jedna vec. Akosi necítim teplo jeho dlane. Je to možné? Možno aj hej, keďže stisnutie našich rúk trvalo príliš krátko.

„A kde teda môže prebehnúť naše sedenie? Bude to tu?“ opýtal sa a ukázal na hnedú pohovku za mnou. V miestnosti, v ktorej sme sa nachádzali, sa mi zdala ako stvorená. Prekvapovalo ma, že sa v podstate pýta, či sedenie môže prebiehať v jeho pracovni. Azda má takýchto pracovní vo svojom dome viac?

„Nie, tu je to perfektné,“ odpovedala som pri ľahnutí na spomenutú pohovku.

„Budete chcieť niečo na pitie?“

„Nie, ďakujem.“

Pozrela som sa cez veľké okná pracovne von do záhrady. Bolo leto, takže záhrada bola zaplnená snád' tisícami kvetov rôznych farieb. Ten pohľad bol nádherný, no v mojom prípade spôsobil veľmi rýchlo odtrhnutie od reality. To som snád' jediná na celej zemeguli, ktorá nedokáže odtrhnúť zrak od tej nádhery?

„Môžeme začať?“ zazneli doktorove pokojné slová. Tie ma okamžite vrátili späť. Pozrela som sa naňho. Sedel na pohodlnom modrom kresle. Druhé stálo na druhej strane nízkeho stolíka. Nohy v čiernych nohaviciach mal prekrížené. Namiesto topánok

papuče, namiesto saka už len biela košeľa s rozopnutým golierom. Po pravej strane stál stolík do výšky doktorovej ruky. Na ňom bola veľká šálka s kávou. Asi to bude vyzerat' na dlhšie sedenie. A mimochodom, kedy to ten človek stihol všetko urobiť? Ved' pred mojím ľahnutím tu stála len tá pohovka. Alebo opäť nedávam pozor?

„Iste,“ povedala som a venovala ešte jeden krátky pohľad tej krásy vonku.

Potom ešte nastalo pár pohľadov po okolí. Pracovňa bola v podstate veľkým priestorom s bielymi stenami, pokrytými niekoľkými obrazmi od súčasných maliarov. Nechýbala väčšia knižnica, priam až preplnená knihami, stojaca na druhom konci miestnosti. Pred ňou stál mohutný drevený pracovný stôl s koženým kancelárskym kreslom. Stáli akoby na dotyk od okna. Až teraz som zbadala záclony, snažiace sa v podstate márne aspoň trochu zakryť tú krásu. Nad mojou pohovkou bol tiež zavesený veľký obraz s dákou neopísateľnou spleťou farieb pre moje oko. Prevažovala v ňom ale zelená, čo moju maličkosť upokojovalo.

„No dobre, Erika. Môžem vám tak hovoriť, že?“ spýtal sa, držiac v rukách veľký zápisník a pero. Kde ich vzal? Ved' pri poslednom pohľade ich v ruke nedržal! Asi je kúzelník, alebo čo...

„Samozrejme.“

„Podľa toho, čo som zatiaľ počul, viem, že mávate údajne časté kontakty s duchmi, však?“

„Nie údajne, reálne!“ zaznela moja podráždená odpoveď.

„Dobre, v poriadku. Upokojte sa! Nie sme tu od toho, aby sme sa hádali. Určite uznáte, že o vás a vašich kontaktoch s duchmi nič neviem. Mohli by ste mi, prosím, prerozprávať všetko od začiatku?“

„A k čomu to bude, pán doktor?“

„Akože k čomu? Vaše rozprávanie predsa bude kľúčom ku všetkému!“

„A čo teda dosiahneme tým, že vám všetko vyrozprávam?“

„Pozrite sa, Erika. Vyhládali ste ma. To už niečo znamená, nie?“

„Ja som vás nevyhládávala. Bolo to skôr naopak, či?“

„No dobre. Ale uznajte, že keby ste sa so mnou nechceli rozprávať, tak by toto sedenie neprebiehalo, ak sa nemýlim...“

„Máte pravdu...“ povzdychla som si smutne.

„Tak môžete mi to teda prerozprávať?“

Na chvíľu nastala pauza. Psychiater sedel, pripravený zapísať každé slovo, ktoré mi vyjde z úst. Niečo v mojom vnútri ma ale stále zaráža. Akoby ma jazyk nechcel počúvať.

„Medzi nami, pán doktor, načo vám moje svedectvo o duchoch naozaj bude?“

Psychiater si tiež povzdychol a zložil si z očí okuliare s hrubým rámom. Kde ich vzal? Ved' ich doteraz nemal na nose! Potom si pretrel chrbtom dlane svoje oči.

„Možno mi nebudete veriť, ale aj ja som zažil niečo podobné.“

„Skutočne? Neťaháte ma teraz za nos?“ opýtala som sa s vážnou tvárou. Mne samej je jasné, že ak vám človek niečo takéto povie, myslí to buď smrteľne vážne alebo chce za každú cenu vytiahnuť od vás vašu výpoveď. Nechcem si ani pomyslieť, čo by s ňou robil v tom druhom prípade.

„Myslím to smrteľne vážne. A ak si myslíte, že klamem, tak môžeme toto sedenie ukončiť. Dovidenia!“ odvetil rázne a chystal sa vstať.

„Nie, počkajte!“ snažila som sa ho zastaviť mávajúcou dlaňou.

V podstate ani neviem, prečo to chcem urobiť. Prečo vlastne? Azda nebol môj príbeh už dosť omieľaný v ľudských ústach? A teraz by som to mala prerozprávať ešte raz? A ja to chcem vykonať! Som ešte normálna? A kto to vlastne v tomto svete

dokáže určit? Moje vnútro mi hovorí, aby som sa z toho opäť vyrozprávala, pretože si je na betón isté, že sa mi konečne aspoň uľaví. Preto to spravím.

„Dobre teda. Poviem vám všetko.“

Psychiater si medzitým odpil z toho veľkého hrnčeka.

„Nech sa páči!“ vyslovil, keď hrnček položil späť na svoj stolík.

2

Všetko sa to začalo deň pred mojimi 24. narodeninami. Bol máj, čas blížiacich sa štátnic, no ja som sa na ne nepripravovala, pretože som vedela, že sa moja magisterská štátnica presunula až na august. Doma to síce vyvolalo malú vlnu nevôle, ale napokon sa všetko upokojilo. Všetci stále verili, že to ukončím úspešne, no ja som už takým nadšením neoplývala. Na druhej strane, každý si myslí, že dielo, ktoré koná, nedokáže dokončiť, a ako sa potom raduje, keď sa dostaví vytúžený úspech. To je normálne.

Otec ešte v ten deň ráno hovoril mame, že dnes príde neskoršie domov. Rozprávali sa síce potichu, ale moje uši zapracovali ako radary. Podarilo sa mi započuť, ako pôjde do toho zlatníctva v Bratislave, o ktorom sa už rozprávali, po ten darček, čo sa o ňom tak radili. V ten moment mi napadla ešte jedna vec. Čo keď opäť klame mame do tváre, aby zakryl stretnutie so svojou milenkou? On nevie, že ja to viem. Či to vie mama, to ťažko povedať. Možno skôr vie, ako nevie, ale žeby to na sebe nenechala znat'? To sa mi nechce akosi páčiť. Vždy dávala svoje názory jasne najavo. Mám mu to za zlé, že mamu takto podvádza, ale čo mám robiť? Povedať jej to? K čomu to pomôže? K rozvodu? K rozpadu rodiny? Nechať to na pokoji som tiež nechcela. Snád' prídem na spôsob, ako to vyriešiť tak, aby sa vlk nažral a ovca zostala celá.

Deň ubehol akosi prirýchlo. Ja s mamou sme ho trávili samé v našom novom dome v novej štvrti v Bernolákove. Varili sme, upratovali. Sama sebe som sa divila, že všetko robím akosi dobrovoľne a bez príkazu. To je asi tým, ako som sa cítila nanič

kvôli tomu presunu štátnic. Mama mi to dosť vyčítala. Vždy sme sa pri tejto téme pohádali. Nechcela som, aby sme boli v takomto stave, a tak som to skúsila cez pomoc mamy. Asi to pomohlo. Celý deň sme sa nepohádali.

Hodiny ukázali sedem hodín a otec stále nebol doma. Mama sa trochu nervóznejšie pozerala na hodiny. Ešte sa mu nesnažila volať. Stále tomu dávala čas. Keď už bolo osem hodín, predsa len zavolala. Už ani neviem, čo to vtedy bežalo v televízií. To bolo v ten okamih nepodstatné. Stále čakala s telefónom pri uchu. Očividne jej to nikto nedvíhal.

„Prečo mi to nedvíha?“ mrmlala si nervózne pre seba.

Žeby toto bol čas pre mňa? Mám jej povedať, čo viem o otcovi? A nebudem akurát tak sprostá udavačka? To tiež nechcem. Čo teraz?

„Asi sa zdržal v práci...“ vyšlo akosi automaticky zo mňa.

„V práci? Ja mu dám prácu...“ zašomrala a nahnevane si odhodila ofinu svojich dlhých hnedých vlasov.

„Ty o tom vieš?“

Asi som sa to nemala pýtať, pretože mama zložila telefón a prekvapene sa na mňa pozrela.

„Čo by som mala vedieť?“

To je patová situácia. Mám to zo seba vyklopiť? Zradiť otca?

„No že otec...“

„Ak myslíš tú jeho fiflenu, už o tom viem. Sľúbil mi, že s tým prestane, ak sa udobríme.“

„A ty si k tomu pristúpila?“ opýtala som sa s vypúlenými očami.

„A prečo by nie? Aspoň by sme si boli kvit...“ vyriekla akosi nekontrolovane a zároveň sa zarazila. Sledovala, ako zareagujem. Myslela si, že som to už pochopila. A myslela správne.

„Čože? Aj ty?“

Mama si povzdychla a zvesila ramená. Potom sa posadila ku mne na pohovku a stíšila zvuk televízora.

„Vieš, niekedy sa človek proste nedokáže ovládnuť a potom to skončí tak, ako to skončí. Stalo sa to asi dva roky pred tvojim narodením. Tak dlho som potom ľutovala toho hlúpeho počinu. Dúfala som, že sa to tvoj otec nikdy nedozvie, ale predsa len dozvedel. Najprv zúrila a chcel sa rozviešť, no uprosila som ho. Napokon som mu navrhla, že ako protiváhu k môjmu činu ma aj on môže raz podviešť. Najprv sa na mňa čudne pozeral a vyhlásil, že k niečomu takému nikdy nepristúpi.

Prešlo mnoho mesiacov a narodila si sa ty. Na všetko zlé sa zabudlo. A dva mesiace po tvojom narodení som sa dozvedela, že predsa len využil môj návrh. Nebola som z toho dvakrát nadšená, keďže horší čas si ani len nemohol vybrať. Tak až ma chcel ponížiť? Len v duchu som ho mohla nenávidieť, keďže aj ja nesiem v sebe veľkú vinu. No ty si nás opäť dala dokopy. Opäť sme po dlhom čase žili ako šťastná rodina.

Ubehli roky a ja sa opäť dozvedám, že milosť pán opäť využil, vlastne tentoraz už zneužil, môj návrh. Prekusla som to, aj keď horko, a povedala som mu jasne, že to necháme tak, ak on okamžite nechá tak dotyčnú. Ak sa dozviem, že nenechal, požiadam o rozvod.“

Pozrela sa mi rázne do očí. Videla v nich zdesenie a zhnusenie z nových poznatkov o svojej rodine.

„Ja viem, nemalo by to tak byť v rodinách, ale u nás to tak je. Nie si už malé decko, takže sa s tebou môžem rozprávať na rovinu. Máš právo to vedieť teraz, než aby sa to pri dákejšej udalosti vytiahlo na svetlo. Aspoň ťa už nič neprekvapí.“

„A čo si teraz akože myslíš, že ja si mám myslieť?“ spýtala som sa nevrlo.

„To už je na tebe. Ja som ti povedala, ako to je...“

Z jej prejaviu ju prerušilo zazvonenie zvončeka. Pozrela sa na hodiny. Bolo pár minút po ôsmej. Žeby si otec zabudol kľúče a zvonil? Hlúposť. Ved' ich vždy mal vedľa kľúčov od auta, a bolo jedno, či v taške, alebo vo vrecku.

„Koho nám sem čerti nesú...“ zašomrala, vstala a vyšla z obývačky po chodbičke okolo schodov na poschodie ku vchodovým dverám. Keďže náš dom je nový, čiže ešte nemá spravený plot, prichádzajú návštevníci priamo ku spomínaným dverám.

Počula som otvorenie dverí a dáke cudzie mužské hlasy. Boli dvaja. Najprv som sa zľakla, či to nie sú nejakí zločinci, no po započutí klasických pozdravov prišlo upokojenie, aj keď veľmi malé. Koho nám to teda čerti nesú v takú neskorú hodinu? Počula som aj ich mená, ale akosi mi už vypadli z pamäte. Páni povedali aj hodnosti, takže to boli s najväčšou pravdepodobnosťou policajti.

Boli to uniformovaní policajti. Rozmýšľanie o matkiných slovách okamžite skončilo a správy sa mi zatiaľ archivovali kdesi v hlave. Teraz tu bola nová záležitosť. Keďže mi to zvedavosť nedala, prišla som tiež ku dverám. Asi som ich prerušila v ich vysvetľovaní, prečo sú tu. Pozdravili sme sa. Oni potom priamo prešli k veci.

Paní Matulová, je váš manžel vlastníkom motorového vozidla značky Volkswagen Passat so striebornou karosériou, štátnej poznávacej značky BL 698 HP?

„Áno, vlastní toto vozidlo. Pre boha! Stalo sa mu niečo?“ preľakla sa.

Policajti smutne sklopili pohľady.

„Je nám ľúto, paní Matulová, ale váš manžel mal dnes okolo 19:30 autonehodu na diaľnici pred výjazdom na Ivanku pri Dunaji. Jeho vozidlo zatiaľ z nezistených príčin zišlo z diaľnice skončilo v priekope.“

„Ale môj manžel to prežil, však? Je v poriadku, že? Do ktorej nemocnice ho môžem ísť navštíviť?“

Pravdepodobne ešte stále verí v malý zázrak. Mne to už začínalo byť jasné, aj keď som so svojom srdci tiež verila, že sa niečo také stane.

„Vozidlo bolo absolútne zdevastované. Hasiči museli...“

Policajt sa zarazil. Určite nechcel líčiť, ako ťažko museli hasiči vyťahovať jeho telo von z toho vraku.

„Je nám to ešte raz ľúto, ale váš manžel nehodu neprežil.“

Mame stiekla po tvári slza, no snažila sa tváriť statočne. Chvíľu krútila hlavou, no sĺz bolo čoraz viac.

„Tu máte číslo do márnice, kam previezli telo vášho manžela. Záležitosti okolo pohrebu riešte potom s nimi,“ povedal policajt a podal mi do rúk akúsi vizitku s adresou nemocnice a telefónnymi číslami.

Ako môžu len tak prísť a tak chladne človeku vhodiť do tváre oznámenie, že jemu blízka osoba je mŕtva? Ako môže mať na to vôbec niekto žalúdok? A ešte to robiť každý deň na inom mieste iným ľuďom? Dnes ich už chápem. Vtedy som im to hrozne vyčítala. Dokonca som jednu dobu chcela na nich podať trestné oznámenie. No verili by ste tomu? Len ich mená mi akosi rýchlo vypadli z hlavy. Stalo sa to asi v tom momente, keď som zabuchla dvere.

„Dovidenia. A úprimnú sústrasť. Povedali obaja policajti takmer súčasne a odišli. Mama už bola dávno od nich odvrátená. Utierala si rukou slzy z očí, no nedarilo sa jej to. Potom sa otočila ku mne. Vlastne to nebolo z jej rozhodnutia. Urobila som to ja. Slzy sa do mojich očí nechceli tísnuť. Začínala som sa za to hanbiť. Ved' mi zahynul otec a ja neplačem? Nemusela som ju ani dáko silno ťahať. Otočila sa takmer sama. Chcela som ju objasť, no najprv sa odťahovala. Snažila sa stále preukazovať svoju statočnosť, akoby

tí policajti tam stále stáli. Chcela som jej povedať, že sú už dávno preč, ale srdce mi to nedovolilo. Napokon som ju akoby porazila a objala.

Vtedy sa zrútila na moje rameno a pustila sa do plaču. Akoby prišlo vo mne uvedomenie toho, čo sa konečne stalo. Zrazu som ucítila na líci prvú slzu. A potom ďalšiu. Než som sa aj ja pustila do plaču, podarilo sa mi mamu odtiahnuť na pohovku. Na nej sme sedeli a spoločne plakali. Akoby som už dávno vedela, čo sa stane, pretože som vo vrecku svojich nohavíc mala ešte neotvorený balíček hygienických servítok. Je mi jasné, že dlho nevydrží, ale nateraz to bude musieť stačiť.

„Teda ja vás obdivujem, slečna Erika, ako smrť vášho otca tak zaujímavo líčite...“ skočil mi do rozprávania psychiater.

„A čo chcete, prosím vás, vidieť? Ako sa tu rozplačem? Ako vám tu teraz budem líčiť slovami z nejakého sprostého románu, že sme až do polnoci sedeli na tej pohovke a trúchlili takmer do odpadnutia?“ vybehla som naňho.

„Prepáčte. Je mi to ľúto. Ospravedlňujem sa,“ povedal psychiater zničene. „Môžete, prosím, pokračovať?“

Pohreb môjho otca bol o tri dni na cintoríne v Slávičom údolí, keďže tam bol aj hrob jeho rodičov. Raz nám hovoril, vlastne ani neviem prečo, že ak umrie, tak by chcel byť pochovaný tam. Tak sa jeho želanie aj splnilo. Aj napriek tomu, že smútočné oznámenia boli narýchlo poslané a len tie najzákladnejšie záležitosti sa podarilo mne samej vybaviť, prišlo pomerne dosť ľudí.

Nechcete vedieť, ako vyzeral deň mojich narodenín. Takmer žiadny nebol. Ale mne to bolo jedno. Akoby som mohla oslavovať narodeniny po tom, čo sa otcovi stalo? Akoby som mohla byť taká bezcitná kreatúra? Snažila som sa aspoň trochu utešovať v tom, že otec sa má určite dobre a díva sa na nás zhora. Večer sa mama

odrazu akoby trochu vzchopila a odišla do spálne. Odtiaľ mi priniesla akúsi tašku.

„Všetko najlepšie, dcérka,“ povedala s unavenou farbou hlasu. Jej červené a unavené oči boli na tom ešte horšie. Celú noc sme takmer nespali. Lahla som si k nej do postele, aby ani jedna z nás nebola sama. Keď už to vyzeralo, že už sme sa upokojili a mohli by sme sa aspoň trochu prespať, spomenula si vždy jedna z nás na dáku príhodu s otcom, no a trápenie mohlo ďalej pokračovať.

Do tašky som sa pozrela až v deň, keď sme išli otcovi na pohreb. Bolo v ňom oblečenie a nový smartfón, keďže ten môj starý už vypovedal službu. Dúfam, že som sa mamy v ten deň dáko zle nedotkla, keď som sa nepozrela hneď do tašky. Pravdepodobne to aj tak bolo jedno. Mama si po podaní tašky sadla ku mne a zaborila svoju hlavu do môjho ramena. Opäť sme sa rozplakali. Tentoraz sme už ale boli múdrejšie. Dve škatule so servítkami nám boli stále k dispozícii.

Dost ľudí sa zišlo v našom domčeku, tvoriacom súčasť dlhej zástavby tých istých domov s tým istým vybavením a priestorom okolo nich. Za nami a dvomi ďalšími ulicami bol les. Otec často hovoril, že sa tam raz vyberieme na prieskumy. Nikdy k tomu nedošlo. A to ten les bol akoby na dosah od nás. Čo sa týkalo toho veľkého počtu ľudí, mali sme aspoň zabezpečený odvoz tam a späť.

Škoda len, že nikto nechcel potom na noc zostať u nás. Ani otcov brat, ktorý v podstate bral pohreb môjho otca ako tragické prerušenie jeho zahraničnej cesty. Prišiel vtedy prenajatým autom priamo z letiska. Tiež som mu to zazlievala, ale dnes ho chápem, pretože na tej jeho ceste závisel osud firmy, v ktorej pracoval. Našťastie firma dodnes existuje, aj keď jeho samotného stretol horší osud. Taký je svet! Bohužiaľ. Každý v takýchto situáciách by naňho nadával, ako si vôbec mohol dovoliť dať firmu pred rodinu, ale nikto by nechcel byť v jeho koži. A navyše to vedomie, že jeho

neúspech by znamenal mnoho nových nezamestnaných... K jeho osudu sa tiež ešte vrátim.

Na pohreb prišiel aj môj školiteľ, profesor Galban. Deň pred pohrebom mi písal čosi ohľadne diplomovej práce a mne sa to podarilo prečítať vtedy, keď mama na chvíľu zaspala, čo sa mojej maličkosti, aj napriek ukrutnej únave, nechcelo. Ani som nedokázala dočítať tú správu do konca. Boli tam nejaké návrhy ohľadne zmien v prvých kapitolách a použitia ďalšej literatúry. Chcela som mu napísať, aby mi dal pokoj, keď máme teraz také nešťastie v rodine, ale podarilo sa mi upokojiť a pokojne mu odpísať, čo sa stalo. Asi som aj napísala, kedy a kde bude pohreb, pretože sa ho zúčastnil.

Stál tam, v čiernom obleku na jeho vysokom tele s miernou nadváhou. Tvár hladko oholeného, mierne vráskavého šesťdesiatnika dopĺňali aj okuliare na nose. Krátke šediny zakrýval čierny klobúčik. Po pohrebe bol aj on kondolovať pozostalým, no išiel ako posledný. Pri podávaní rúk podišiel ku mne a mňa akoby v ten moment obarilo. Mama najprv nechcela, aby som sa s ním v takýto smútočný okamih rozprávala, ale on sa so smútkom v tvári nedal. Napokon som podišla len kúsok od nej. Ju podopieral otcov brat, inak čerstvý štyridsiatnik strednej postavy s krátkymi hnedými vlasmi. Pochopil, že tento rozhovor počkať nemôže.

„Erika. Ešte raz úprimnú sústrasť,“ povedal svojim pokojným hrubým hlasom.

„Ďakujem vám, pán profesor.“

„Chcel som sa len opýtať, ako to bude s vašou prácou. Ja viem, že je hlúpe sa v tento deň pýtať na takéto somariny, ale...“

„Nebojte sa! Budem v tom pokračovať,“ vyhlásila som rázne.

„To rád počujem. Ale nehnevajte sa na mňa za toto. Musel som sa vás na to opýtať, keď sa vám stala takáto hrozná vec. Chápete...“

„Chápem. Budem v tom pokračovať. Otec by si to tak želal. Vždy bol na mňa hrdý a veril, že ho v tomto nesklamem.“

Chcela som mu aj povedať, že otca trochu znepokojilo, keď som mu povedala, že moju štátnicu presunuli, práve na profesorovo odporúčenie, až na august, ale imaginárne som si zahryzla do jazyka. Dôvod, prečo tak profesor učinil, bol jasný. Bude treba ešte na nej dosť vecí dorobiť. Vyzerá to teraz, že som to flákala, ale tak kto si týmto prešiel, vie, o čom hovorím. A ak profesor povedal, že v auguste to už bude perfektné, uverila som mu a súhlasila s jeho návrhom. Videla som profesorovu sklúčenú tvár. Bol trochu excentrický, no teraz si asi uvedomil, že pýtať sa ma na moju prácu v tento deň bola naozaj hlúposť. Asi sa mohol opýtať aj zajtra, alebo tak. Nevadí. Všetko sme si aspoň vysvetlili priamo na mieste.

Po návrate domov a krátkom posedení s otcovým bratom, jeho ženou a matkinými rodičmi, ktorých priviezla jej sesternica, sme opäť zostali samé doma. Čo sa dalo robiť? Bol pondelok a všetci zhromaždení na pohrebe museli ísť na druhý deň do práce. S výnimkou rodičov, no tí mali odvoz dohodnutý so spomínanou sesternicou. Sľúbili prísť o pár dní. Takže ostatok rodiny sme videli krátko u nás doma, potom na pohrebe a kare. A to bolo všetko.

Absolútne zničenú mamu som uložila do postele už o deviatej. V dobe, keď odchádzali poslední hostia, stála sotva na nohách. Hneď ako som ju prikryla, zaspala. Potichu som teda opustila rodičovskú spálňu a vydala sa do svojej izby. S výnimkou momentu, keď som videla ten profesorov mail, som v nej nebola. Tiež som stála už za okrajom svojich síl. Preto po prezlečení do pyžama a ul'ahnutí do postele prišiel takmer okamžite spánok.

Vtedy som ešte netušila, čo sa v noci stane. Bude to niečo, čo navždy zmenilo môj život.

„To začne už to s tými duchmi?“ prerušil ma psychiater svojou hlúpou otázkou. Opýtal sa ako dáky natvrdnutý pako v mojom veku.

„Už to začne...“ odvetila som s povzdychom.

3

Ako som už spomínala, podarilo sa mi rýchlo zaspať. Spánok v tú noc pripomínal skôr stav bezvedomia. Žiadne sny, žiadne obrazy, žiaden zvuk, žiaden cit, skrátka nič. V takomto stave je človek, keď je mŕtvy? Viem, je to skôr nemiestna, ba až sprostá otázka. Hovoriť o takýchto veciach, a zvlášť vtedy, keď tu vysvetľujem, čo sa môjmu otcovi stalo.

Zo stavu absolútneho bezvedomia ma dostali uši, ktoré začuli známy mužský hlas. Mozog ho sprvu neprijímal, keďže sa tváril ako vypnutý. Nové vzruchy v ušiach ho prinútili opäť sa uviesť do chodu. Už aj on zachytil tento hlas. Ihneď podal rozkaz celému telu, aby sa prebudilo. S postupným budením, neriadeným mnou, ale mojím mozgom, uvádzala som sa do stavu prebudenia. A už som dokonca začala rozoznávať, čo ten hlas hovoril. Bolo to moje meno. Erika, Erika.... Stále len Erika. Nič iné.

Viečka sa ako dva kryty odsunuli nahor. Rozospaté oči sa zahľadeli do tmy. Nevideli nič iné, len tmú. To je predsa logické, vidieť tmú v noci. No nie? Hlas sa neozval. Tak predsa to bol dáky sen? Azda môj mozog zle spracoval vnemy zo sna? Je to vôbec možné? V mojom prípade je to vždy s najvyššou pravdepodobnosťou.

„Erika...“ ozval sa znova ten hlas. Poznala som ho ihneď. Bol predsa otcov! Ale...

„Tu som!“ povedal.

Pomalým pohybom mi smerovala hlava doprava. Asi sa mi to len snívalo, alebo čo... Asi to bolo blúznenie... Načisto som sa v ten moment zbláznila...

„Ahoj!“ pozdravil ma otec. Sedel na pravom kraji postele, dosť blízko pri mne. Bol oblečený v čiernych nohaviciach a bielej košeli. Tie mal na sebe v deň, keď sa naposledy vydal do práce. Usmieval sa na mňa.

„Otec! Čo tu robíš? Ty si predsa...“

„Mŕtvy. Ja viem...“ zosmutnel.

„Ale čo tu...“

„Nie si rada, že ma vidíš?“ opýtal sa.

„Som...“ odpovedám s úsmevom na tvári a so slzami v očiach. Vstala som z postele a chcela ho objat', no rázne ma zastavil zdvihnutou rukou a nesúhlasným zakrútením hlavou.

„Nie, dievčatko moje. Nesmieš ma objat'! Nikto živý ma nesmie objat'! Môžeš tak urobiť len vtedy, keď budeš v takom stave, ako ja.“

„Odpusť. Nevedela som. Aké to je?“

„Čo aké je?“

„Aké je to tam hore?“

„Nemôžem ti o tom teraz rozprávať, kočka,“ odpovedal a žmurkol na mňa. Vlastne až teraz si uvedomujem, že ho vidím aj napriek tme. Vyzerá ako živý.

„Vieš, že som ťa vždy obdivoval pre jednu vec? Obdivoval som ju aj na tvojej mame a bol som nesmierne rád, keď som ju zbadal aj na tebe. Vieš, aká to je?“

„Neviem, povedz mi to!“

„Tvoja nátura. Ja som sa zjavil pri tvojej posteli, vzbudil som ťa, teraz sa rozprávam s tebou a ty sa so mnou tiež zhováraš bez toho,

aby si sa ma bála. Si odvážne a statočné dievča, ktoré si ide priamo za svojim cieľom. Tak sa mi páčiš!“

„Zjavíš sa aj mojej mame?“ opýtala som sa ho s vážnou tvárou.

„Rád by som, ale nemôžem.“

„Prečo sa jej nechceš zjaviť? Prečo sa s ňou nechceš porozprávať? Azda sa pred ňou hanbíš za to, čo si jej spôsobil?“

Nech je môj otec duch, alebo nie, nahnevane som sa od neho odvrátila a moja zaslzená tvár sa zaborila do vankúšov. Vôbec som si neuvedomila, že duch môjho otca mohol zmiznúť a už by sa nikdy neobjavil. A mňa by to mrzelo do konca života.

„Tak predsa o tom vieš... Vlastne ti to mama vyrozprávala. Ako som len na to mohol zabudnúť? Viem, že ospravedlnenie toho príliš veľa neprinesie, ale aj tak to poviem. Ospravedlňujem sa. Tebe aj mame. Dúfam, že mi raz odpustíte.“

Nechcela som mu odpustiť, no predsa len som sa naňho opäť otočila. Chcela som ho vidieť, aj keď je to len duch. Moje nervy! Ja som sa rozprávala s duchom bez panikárenia z toho! Ved' ho dobre poznám. Prečo by som sa mala báť?

„Prečo si vlastne prišiel?“

„Erika, určite si ma počula pri mojom rozhovore s mamou. Hovoril som jej, že ti idem zohnať darček na tvoje narodeniny. Potom sa ale stala tá udalosť a ja som ti už nestihol darček, venovaný z otcovskej lásky k tebe, darovať. Preto som ti prišiel, aspoň takto dodatočne, popriať všetko najlepšie k narodeninám. Nech sa ti podarí všetko, čo budeš chcieť v tomto živote dosiahnuť.“

„Ďakujem ti. A aby si vedel, tú štátnicu spravím,“ reagujem s úsmevom.

„To rád počujem. A verím, že to spravíš na výbornú. Si šikovná kočka. Len si musíš veriť, nič viac. A teraz pristúpime k darčeku.“